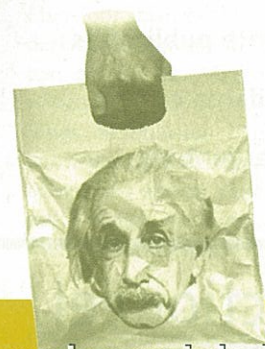

Universiteit Utrecht

MAGAZIJN

Utrechtse wetenschapswinkels,
voor maatschappijgericht onderzoek

September 2000, nummer 3

Hoe werkt **onweer**?

Molukse muziek in Nederland

Wandelen op een **batterijenberg**

Meedoen aan **medisch-wetenschappelijk** onderzoek

Letterlijk een kijkje in de keuken

Je zou kunnen zeggen dat wetenschapswinkels kennis vervoeren. Ze brengen wetenschappelijke kennis van universiteit naar maatschappelijke organisaties.

Maar het is geen eenrichtingsverkeer. De praktische ervaringen van maatschappelijke organisaties beïnvloeden ook het onderzoek. Twee studenten rechten vertellen over de samenwerking met hun klant.

Foto: Paul Romijn

"MIJN ONDERZOEK ZOU lang niet zo bruikbaar zijn geweest als Julie McCreedy, contactpersoon van de Stichting voor Vluchteling Studenten UAF, niet zo betrokken was geweest bij mijn onderzoek", zegt Sander Terphuis. Terphuis, student rechten, rondde dit jaar een onderzoek af naar de mogelijkheden van hoogopgeleide vluchtelingen om met behoud van een uitkering te studeren. "De inbreng van de klant geeft een meerwaarde aan je onderzoek", vindt hij. "Als aankomend jurist weet je welke wettelijke bepalingen horen bij een probleem. De wet zegt bijvoorbeeld dat mensen met een bijstandsuitkering niet mogen studeren. Door Julie weet ik dat sommige gemeenten vluchtelingen met een uitkering toch laten studeren, terwijl andere gemeenten zich strikt aan de wet houden. Zij gaf steeds voorbeelden hoe in de praktijk van alle dag wetten verschillend worden uitgevoerd." Het UAF wilde dat het onderzoek ook bruikbaar was voor andere organisaties die met vluchteling-studenten werken. Mensen van taalscholen, gemeentelijke ambtenaren, studiebegeleiders van Regionale Opleiding Centra (ROC's) moesten het kunnen begrijpen.

De wens was dat de verschillende organisaties hun problemen in het onderzoek moesten herkennen en dat de aanbevelingen toepasbaar zouden zijn. Terphuis: "De beste tip die ik van Julie kreeg was om, op basis van hun dossier, de situatie van vier vluchtelingstudenten minutieus te beschrijven. Door dit te doen kwam ik alle problemen tegen die het UAF uit de praktijk kent."

Binnenkort zal naar aanleiding van dit onderzoek de wet worden gewijzigd waardoor vluchtelingen en misschien ook andere groepen zoals bijstandsmoeders, met behoud van uitkering mogen studeren. "Ons doel is dus bereikt. Het is een juridisch weten-

schappelijk verantwoord rapport geworden, dat toch bruikbaar is in de praktijk", zegt Terphuis.

Vertrouwen

Caroline Flierman deed in 1999 een onderzoek naar de rechtspositie van psychiatrische patiënten in de Regionale Instellingen voor Beschermd Wonen (RIBW). Opdrachtgevers waren onder andere de RIBW's in Utrecht en Breda. "Wat mij opviel is het vertrouwen dat ik van de opdrachtgevers kreeg", vertelt Flierman. "Ik mocht in allerlei organisaties rondkijken en voelde ook dat men mij erbij betrok. Dat gaf een extra dimensie aan het onderzoek: je mocht letterlijk een kijkje nemen in hun keuken."

Flierman interviewde hulpverleners en cliënten over het wonen in een RIBW. "Het gaat dan niet altijd over makkelijke onderwerpen. Met hulpverleners heb ik bijvoorbeeld gesproken over hun beslissingen om een cliënt te schorsen of uit huis te plaatsen. Met cliënten praat je over hun beleving van het wonen", zegt Flierman.

"Ondanks de moeilijke onderwerpen, was men verbazingwekkend open. Ik denk ook dat het er vanaf hangt hoe je je opstelt binnen zo'n organisatie. Als je laat blijken dat je oog hebt voor hun problemen zijn ze wel bereid om mee te werken. Je moet er niet bijlopen als de kritische jurist die komt vertellen hoe het moet."

Grenzen

Volgens Terphuis en Flierman bepaalt de klant als opdrachtgever de richting van het onderzoek. Maar de invloed van een opdrachtgever heeft grenzen. Het moet tenslotte wel een objectief wetenschappelijk onderzoek worden. Flierman: "Bij mijn onderzoek bestond de kans dat uit de gesprekken allerlei wantoestanden naar voren zouden komen. Dat zou nadelig voor de opdrachtgevers zijn geweest. Die kans heeft mij er niet van weerhouden om een objectief onderzoek te doen."

Ellen Neslo

